

Bilag 9.

Undervisningsministeriet.

København, den 13. marts 1958.

Medens der i henhold til grundlovens § 76, lov nr. 160 om folkeskolen af 18. maj 1937 § 14 og lov nr. 194 om vederlagsfri undervisning §§ 1 og 2 ydes vederlagsfri undervisning og lærermidler til alle elever i folkeskolen og dertil knyttede kommunale fortsættelsesklasser og kursus til almindelig forberedelseseksamen på landet og til alle elever i de af staten og kommunerne drevne højere almen-skoler uanset skolens beliggenhed i forhold til elevernes bopæl, gælder folkeskolelovens bestemmelser om befordring kun for befordring af børn i folkeskolens klasser inden for den enkelte kommune eller et skoleforbund af de dér hjemmehørende børn.

Det hedder herom i folkeskolelovens § 50, stk. 1, at det ved fastlæggelsen af skole-distrikter inden for den enkelte kommune skal tilstræbes, at børnene som regel ikke får mere end $2\frac{1}{2}$ km til skole i forskolen og grundskolen og ikke mere end $3\frac{1}{2}$ km i hovedskolen og mellemskolen.

Det fastsættes derefter i § 50, stk. 2, at når de i stk. 1 nævnte afstande overskrides, kan skoledirektionen forlange, at kommunen drager omsorg for, at fjernere boende børn ved ruteautomobil eller på anden måde befordres til skolen, og det fastsættes endvidere, at indrettes sådan befordring derefter på en af skoledirektionen godkendt måde, tilskyder skolefonden halvdelen af de dertil medgående udgifter, og statskassen refunderer skolefonden halvdelen af det af denne udredede beløb.

Som foran anført vedrører disse bestemmelser kun befordring inden for den enkelte kommune (skoleforbund) af de dér hjemmehørende børn, medens bestemmelserne ikke indeholder hjemmel for skoledirektionerne til at forlange af en kommune, der ikke selv driver eksamensskole, at den skal sørge for befordring af børn, der bor i den pågældende

kommune, og som er elever i en eksamensskole i en anden kommune.

Af de for ministeriet foreliggende oplysninger fremgår det imidlertid, at nogle kommuner uden eksamensskole med vedkommende amtsråds tilladelse af egne midler afholder udgifter ved eller tilskud til sådan befordring. Der er herefter blevet rejst spørgsmål om, hvorvidt kommunerne kunne få halvdelen af sådanne udgifter refunderet af skolefonden, men spørgsmålet har, som det fremgår af det foran anførte, måttet besvares benægtende.

Ved gennemførelsen af loven om vederlagsfri undervisning skete der et væsentligt skridt i retning af i henseende til de økonomiske krav til hjemmene at give børn fra landkommuner uden eksamensskole samme muligheder som børn i byerne for at gennemføre en skolegang i eksamensskolen. Men da det efter loven kun er undervisning og lærermidler, der ydes vederlagsfrit, består der med hensyn til udgifter til befordring til og fra skole stadig en væsentlig faktisk forskel i de økonomiske krav, som hjem i kommuner uden eksamensskole må klare i sammenligning med, hvad hjem i eller nær ved kommuner med eksamensskole må yde for at holde børn i eksamensskolen.

Der tiltrænges derfor i denne henseende et supplement til bestemmelserne i loven om vederlagsfri undervisning, og nogle kommuner har som anført allerede vist forståelse herfor ved at afholde befodringsudgifter, selv om de ikke gennem refusion fra vedkommende skolefond kan opnå tilskud til dækning af sådanne udgifter.

Med den stærke vækst i oprettelsen af kommunale eksamensskoler eller eksamenskursus i landkommunerne, som har fundet sted i de sidste år, og som formentlig vil fortsætte under den foreslåede ændrede skole-